

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **B. M.**, zast. JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2019, č. j. OAM-473/LE-BA02-BA04-PS-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 1. 2020, č. j. 17 A 221/2019 - 42,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátu se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, se nepřiznává odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví citovaným rozhodnutím rozhodl žalovaný podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. Doba trvání zajištění byla stanovena do 28. 2. 2020. Žalovaný konstatoval, že žalobce pobýval na území České republiky bez cestovního dokladu a jakéhokoli oprávnění k pobytu a v rozporu s uloženým správním vyhoštěním. Na území České republiky přicestoval vědomě s padělaným cestovním dokladem a cestoval minimálně přes další stát Evropské unie; mohl tedy o mezinárodní ochranu požádat i na území jiného státu Evropské unie. Žalovaný měl s ohledem na uvedené za prokázané, že existovaly oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žalobce mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany již dříve.

[2] Krajský soud napadeným rozsudkem podanou žalobu zamítl. K námitce žalobce, podle níž se žalovaný nevypořádal nijak se zásahem rozhodnutí do žalobcova soukromého života, krajský soud konstatoval, že § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), byl koncipován tak, aby zasahoval výhradně do sféry zákona o pobytu cizinců a nikoliv do sféry zákona o azylu. Krajský soud pak poukázal na fakt, že zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), obsahuje vlastní úpravu (zásady postupu správních orgánů), na základě níž žalovaný postupoval a soud v tomto postupu neshledal žádné porušení zákona. Soud pak s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu konstatoval, že, v případě posuzování dopadu rozhodnutí do soukromého života žalobce na straně jedné a na druhé straně veřejného zájmu, převážil v dané věci veřejný zájem nad zájmem jednotlivce; dopady rozhodnutí do žalobcova soukromého života nedosahovaly takové míry, aby převážily nad těmi celospolečenskými. Krajský soud uzavřel, že žalovaný posoudil individuální poměry žalobce a jeho pobytovou historii na území České republiky a Evropské unie jako celek a jeho závěry měly oporu ve správním spise.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti uvedl, že v žalobě namítal nesprávné vypořádání zásahu napadeného rozhodnutí do jeho soukromého života, neboť žalovaný nezohlednil to, že má na území České republiky přítelkyni a dceru. Soud podle stěžovatele zcela nesprávně zaměnil podstatu žalobní argumentace, kterou byl nesouhlas s opomenutím vyhodnocení eventuálního zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele, s argumentací intenzity takového eventuálního zásahu. Stěžovatel trval na tom, že napadené rozhodnutí žalovaného otázku zásahu do jeho soukromého a rodinného života nevyhodnotilo, k tomu již v žalobě odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 20/2015 - 45. Již v průběhu řízení o zajištění podle zákona o pobytu cizinců uvedl informace o svých rodinných vazbách na území České republiky, avšak žalovaný se těmito otázkami vůbec nezabýval a soustředil se na údajnou účelovost podané žádosti. Žalovaný tak zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností, a proto nemohl obstát ani napadený rozsudek.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že napadený rozsudek byl vydán v souladu s právními předpisy a uplatněné kasační námitky nejsou důvodné. Během správního řízení bylo zjištěno, že stěžovatel vědomě nerespektoval své zákonné povinnosti během pobytu na území České republiky, nacházel se na území České republiky neoprávněně a v rozporu s uloženým správním vyhoštěním. Z napadeného rozhodnutí bylo zřejmé, z jakých podkladů správní orgán vycházel a jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej úvahy vedly.

pokračování

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Z obsahu správního spisu je zřejmé, že dne 23. 10. 2019 byla v autobuse na dálnici D5 ve směru do Německa kontrolována totožnost stěžovatele. Lustrací bylo zjištěno, že se stěžovatel nachází v evidenci nežádoucích osob s platností do dne 1. 11. 2020 z důvodu vyhoštění na dobu tří let. Odborným posouzením bylo dále odhaleno, že doklad předložený stěžovatelem byl padělaný. Stěžovatel byl proto zadržen, zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění. Stěžovatel poté požádal o mezinárodní ochranu, a proto došlo k jeho přezajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Stěžovatel do protokolu mimo jiné uvedl, že z území České republiky po udělení vyhoštění neodcestoval, protože byl umístěn do zajišťovacího zařízení, z něž byl propuštěn dne 21. 12. 2017. Poté cestoval přes Polsko na Ukrajinu. Dále uvedl, že Moldavsko opustil v roce 2014 a cestoval do Francie, kde chtěl požádat o azyl, ale nakonec tak neučinil a odcestoval do Moskvy, do Řecka a poté do Německa, kde v roce 2015 o azyl požádal. V Německu mu byl odebrán cestovní doklad a byl mu vystaven průkaz žadatele. Protože byl v Německu pronásledován, odcestoval asi v říjnu roku 2017 do České republiky; jelikož se zde prokázal padělaným dokladem Rumunska, byl zajištěn do zajišťovacího centra a měl být vrácen jako žadatel zpět do Německa, které jej ale odmítlo přijmout zpět; stěžovatel byl poté ze zajišťovacího střediska propuštěn.

[8] Jediná kasační (jakož i žalobní) námitka stěžovatele spočívala v tom, že se žalovaný nevypořádal s přiměřeností zásahu do jeho soukromého (resp. rodinného) života s ohledem na skutečnost, že má v České republice přítelkyni a dceru.

[9] Krajský soud v napadeném rozsudku konstatoval, že žalovaný v posuzovaném případě neměl povinnost výslovně se zabývat zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatele. Nejvyšší správní soud s posouzením této otázky krajským soudem souhlasí; uvedené ostatně vyplývá také z judikatury Nejvyššího správního soudu. Byť judikatura Nejvyššího správního soudu za jistých podmínek připouští možnost posuzování zásahu do soukromého a rodinného života i v řízení o zajištění podle zákona o azylu, nevyžaduje, aby takové posouzení bylo vždy explicitně vyjádřeno v každém rozhodnutí o zajištění. Není povinností správních orgánů se vždy výslovně vyjadřovat k možné otázce zásahu do rodinného života bez ohledu na konkrétní skutkové okolnosti a reálnost zásahu do těchto práv (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2018, č. j. 9 Azs 326/2017 - 30, nebo ze dne 30. 4. 2019, č. j. 9 Azs 51/2019 - 28).

[10] V rozsudku ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 252/2017 - 89, Nejvyšší správní soud konstatoval, že skutečnost, že cizinec má v České republice rodinné příslušníky, sama o sobě neznamená, že by zajištění nepřiměřeně zasahovalo do jeho soukromých a rodinných

poměrů. Nejvyšší správní soud v této otázce poukazuje také na rozsudek ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 Azs 21/2017 – 31, v němž byla situace velmi obdobná nyní posuzované věci, a soud proto nevidí důvod se od závěrů zde uvedených odchýlit. Ačkoliv se žalovaný ve svém rozhodnutí touto otázkou (stejně jako ve zmiňovaném rozsudku) výslovně nezabýval, vypořádal argumentaci stěžovatele věcně krajský soud. Krajský soud upozornil na to, že stěžovatel pobýval na území České republiky nelegálně a jeho vztah s družkou byl založen až během tohoto nelegálního pobytu; stěžovatel proto musel předpokládat, že dříve nebo později bude muset vycestovat, nadto svá tvrzení o nepřiměřenosti zásahu v podobě zajištění dle zákona o azylu do jeho soukromého a rodinného života nijak konkrétně nerozvedl. Poukázal toliko na to, že na území České republiky žije jeho přítelkyně a dcera.

[11] Nejvyšší správní soud podotýká, že zajištění je z povahy věci vždy zásahem do soukromého a rodinného života cizince, neboť jej omezuje na osobní svobodě a znemožňuje mu realizovat jakýkoliv rodinný a sociální život mimo zařízení pro zajištění cizinců. Nicméně se jedná o opatření dočasného a preventivního charakteru. Přiměřenost tohoto opatření je zajištěna stanovením podmínek, za nichž může být použito. Zajistit cizince lze pouze ze zákonem stanovených důvodů a pokud je to nezbytné – tedy pokud není možné využít mírnějších opatření. Při dodržení těchto podmínek lze zásadně předpokládat, že zajištění cizince je přiměřené sledovanému cíli. Jinými slovy úvahu o přiměřenosti zajištění učinil již zákonodárce při stanovení zákonných předpokladů pro zajištění. Ani jednu z těchto podmínek pak stěžovatel žádným způsobem nezpochybňuje a nečinil tak ani v žalobě.

[12] Nejvyšší správní soud k odkazu na rozsudek ze dne 8. 4. 2015, č. j. 1 Azs 20/2015 - 45, podotýká, že tento sice kladl důraz na to, že musí být posouzen zásah do rodinného života při rozhodování o setrvání v zajištění, nicméně uvedl, že mimo to je třeba přihlížet i k dalším významným hlediskům, jako např. porušování imigračních pravidel v minulosti nebo vědomé uvádění nepravdivých informací státním orgánům. Z odůvodnění rozsudku nijak neplyne, jak namítá stěžovatel, že by bylo povinností správních orgánů se vždy výslovně vyjadřovat k možné otázce zásahu do soukromého (resp. rodinného) života.

[13] S ohledem na výše uvedené je patrné, že nebylo nezbytné, aby se žalovaný v napadeném rozhodnutí o zajištění podle zákona o azylu zabýval přiměřeností tohoto zásahu do stěžovatelova soukromého a rodinného života. Ani individuální skutkové okolnosti v této věci nevykazovaly závažná specifika, která by v tomto směru zakládala určité pochybnosti. Ačkoliv tedy stěžovatel v průběhu správního řízení uvedl, že má v České republice přítelkyni a dceru, nebylo pochybením žalovaného, že se touto otázkou ve smyslu posouzení dopadů na stěžovatelův soukromý a rodinný život nijak blíže nezabýval, neboť stěžovatel tuto skutečnost uvedl ve zcela obecné rovině a žádným způsobem nespecifikoval, jak by mělo být zajištěním podle zákona do azylu zasaženo do jeho práva na soukromý a rodinný život.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud kasační námitce nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[16] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 3. 12. 2019, č. j. 17 A 221/2019 - 17, ustanoven zástupcem pro řízení JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6. Podle § 35 odst. 10, věty poslední, s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Podle věty první téhož ustanovení zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát.

[17] JUDr. Ing. Jakub Backa požadoval odměnu za dva úkony právní služby, a to za písemné podání ve věci samé – podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a za konzultaci přesahující jednu hodinu ze dne 24. 2. 2020 [§ 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu], společně s paušální náhradou hotových výdajů a daní z přidané hodnoty.

[18] Nejvyšší správní soud odměnu za požadované úkony právní služby nepřiznal, neboť dospěl k závěru, že nemohly mít pro stěžovatele žádný přínos. Důvod, pro který zákon umožňuje ustanovit účastníkovi zástupce, jehož odměnu hradí stát, je zajištění ochrany práv a právem chráněných zájmů i těch účastníků, kteří by sami nebyli schopni hradit si zastoupení právním profesionálem. Stát tedy ustanovenému zástupci hradí odměnu pouze za ty úkony právní služby, které skutečně mohly ochraně těchto práv sloužit. Odporovalo by smyslu a účelu právní úpravy, pokud by ustanovený zástupce mohl úspěšně nárokovat odměnu za libovolný počet úkonů, aniž by byl zřejmý jejich přínos pro zastupovaného účastníka řízení (srovnej také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, č. j. 7 Afs 56/2010 - 59, nebo ze dne 12. 7. 2012, č. j. 1 As 98/2012 - 21).

[19] Ustanovený zástupce sepsal v projednávané věci kasační stížnost, jejíž odůvodnění odpovídá námitkám obsaženým již v žalobě (a ostatně také odůvodněním uplatňovaným v jiných obdobných projednávaných věcech – srov. k tomu např. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2018, č. j. 9 Azs 326/2017 - 30). Protože argumentace obsažená v kasační stížnosti v zásadě pouze kopíruje část rozsudku krajského soudu, s níž stěžovatel nesouhlasí, a v další části obsahuje argumentaci srovnatelnou s argumentací uplatněnou v žalobě, Nejvyšší správní soud uzavírá, že taková argumentace nemohla projednávané věci nic přinést a za takový úkon zástupci odměna nenáleží, což se týká i dalšího požadovaného úkonu porady v trvání 70 minut.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. května 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu